

ÎNTRUNIREA COMISIEI ISTORICILOR ROMÂNI ȘI SLOVACI – BRATISLAVA, 25-28 MAI 2004

La Academia Slovacă de Științe din Bratislava a avut loc cea de a VI-a întrunire a Comisiei istoricilor din Slovacia și România. Cu aceeași ocazie s-a desfășurat și un simpozion științific cu tema: *Sfârșitul celui de al doilea război mondial și începuturile construcției pașnice în Slovacia și România în anii 1944-1948, în contextul istoriei Europei Centrale și de Sud-Est*. La simpozion au luat parte atât specialiști din Slovacia cât și membrii comisiei din România.

Partea română a Comisiei a fost condusă de președintele ei Acad. Prof. Dr. Nicolae Edroiu, iar partea slovacă a avut în frunte pe președinte PhDr. Milan Krajčovič, DrSc. Lucrările Comisiei au fost deschise, în numele gazdelor, de PhDr. Milan Krajčovič, DrSc. și de domnul Acad. Prof. Dr. Nicolae Edroiu. Un cuvânt de salut au rostit și Excelența Sa, ambasadoarea României în Slovacia, doamna Valerica Epure, iar în numele Președenției Academiei Slovace de Științe, directorul Institutului de Istorie, PhDr. Valerián Bystrický, DrSc.

Lucrările simpozionului au avut la bază metoda comparativă; s-au urmărit relații slovaco/cehoslovaco-române dintre anii 1944-1948 în contextul istoriei Europei Centrale (PhDr. Peter Kopecký, Prof. Dr. Vasile Pușcaș, Doc. Dr. Jozef Bystrický, CSc.). Conform și constatărilor întrunirii din Bratislava în anul 2002, unde s-a propus cercetarea temei privind contribuția armatei române la eliberarea Slovaciei în cel de al II-lea război mondial, dezideratul de atunci s-a materializat acum prin contribuția domnului Jozef Bystrický (*Armata română participantă la eliberarea Slovaciei și prezența diviziei tehnice slovace pe teritoriul României*). Din ambele părți s-au pus în discuție rezultatele cercetărilor referitoare la perioada de timp enunțată, subliniindu-se *Rolul Marii Britanii în evoluția Slovaciei* (PhDr. Edita Ivaničková) și *Liniile fundamentale ale evoluției României după război* (1945-1947) (Prof. Dr. Ioan Scurtu). Ca la fiecare întâlnire bilaterală, și de această dată s-au prezentat contribuții analitice din istoriografia ambelor țări (Acad. Nicolae Edroiu, Mgr. Alžbeta Sedliaková, Prof. Dr. Eva Mârza). Pe linia colaborării tradiționale arhivelor din Slovacia și România, Prof. Dr. Mihai Lungu a prezentat *Principalele fonduri arhivistice din România privind perioada 1945-1947*, iar PhDr. Peter Kartous, CSc. a oferit o contribuție similară, *Arhivele și fondurile arhivistice despre Slovacia în anii 1944-1948*.

Cu ocazia întrunirii bilaterale de la Bratislava s-a marcat și un deceniu de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre Slovacia independentă și România. Excelența Sa doamna ambasador a invitat cu această ocazie atât membrii Comisiei, cât și unii reprezentanți al guvernului și al corpului diplomatic acreditat la Bratislava.

Simpozionul prezentat mai sus a format o parte a întâlnirii Comisiei. Așa cum se obișnuiește, Comisia s-a întâlnit și într-o ședință internă, în cadrul căreia s-au purtat discuții despre viitorul Comisiei, proiecte care se formulează prin noile condiții oferite de intrarea în Uniunea Europeană a ambelor țări. Comisia s-a angajat că va acorda atenție specială prezentării aparițiilor editoriale din ambele țări, publicării informațiilor despre desfășurarea prezentei întruniri.

În încheierea celei de a șasea întruniri a Comisiei din data de 28 mai 2004, cei doi președinți au evaluat în mod pozitiv lucrările simpozionului și discuțiile din cadrul ședinței interne. În concluzie s-a declarat de comun acord că materialele prezentate la simpozion au avut ecou în rândul participanților și publicului prezent la dezbateri; s-a demonstrat că sunt și numeroase alte teme istorice comune incitante care merită atenția Comisiei în viitor. În acest context s-a pregătit și proiectul viitoarei întruniri, care va avea loc în România, în mai-iunie 2006. S-a hotărât ca viitoare temă pentru dezbateri: *Solidaritatea mișcărilor naționale în Europa Centrală și de Sud-Est. Congresul Naționalităților din anul 1895 și al clubului parlamentar al românilor, slovacilor și sârbilor de la Budapesta, 1906*.

EVA MÂRZA